

TPO

TAITEEN PERUSOPETUS

Salon kansalaisopisto



PÄHKINÄNKUORI

Kuvataiteen taiteen perusopetus aloitettiin Salossa vuonna 1992 ja kädentaitojen taiteen perusopetus heti seuraavana vuonna.

Teatteritaiteen perusopetusta on Salossa annettu vuodesta 2002. Sirkustaiteen perusopetus aloitettiin tänä vuonna 2021.

Parhaillaan Kuvataidekoulussa, Käsityökoulussa, Teatterikoulussa ja Sirkuskoulussa toimii noin 40 vakituista opetusryhmää vuodessa.

Lisäksi Salon kansalaisopisto on viime vuosina isännöinyt ja osallistunut hankkeisiin, joiden puitteissa on vuosittain järjestetty 10-20 maksutonta taidepajaa ja kerhoa koulujen ja esikoulujen tiloissa.

Taiteen perusopetuksen oppilaitosten toimintaa luotsaa Opetushallitus ja tukee Taiteen perusopetuksen liitto.



PUNAINEN LANKA

Opiskelussa keskeistä on taiteen tekemisen ilo, halu ja uskallus.

Opetuksen tarkoitus on kannustaa lasta ja nuorta luovaan työskentelyyn ja innostaa häntä ajatustensa ja tunteidensa ilmaisemiseen. Positiiviset kokemukset taiteesta ja tekemisestä kasvattavat lapsen itsetuntoa, taitoa ja ymmärrystä maailmasta.

Opetuksessa on olennaista myös tietous muista taiteenaloista sekä taiteiden välinen luova vuorovaikutus.

Yhteistyötä haetaan kaikkien taiteenalojen parista toteuttamalla poikkitaiteellisia projekteja, joissa taiteen joustavuus, yllättävyys ja rajattomuus tulevat esille.

KUVATAIDEKOULU

Kuvataidekoulu tukee ja laajentaa peruskoulun antamaa kuvataide-kasvatusta. Tavoitteena on tukea oppilaan kuvallista ajattelua ja ilmaisua.

Kuvataiteessa tieto ja taito syntyvät omien kokemusten, havaintojen ja oman työskentelyn kautta.

Opintojen aikana tutustutaan kuvataiteen erilaisiin menetelmiin, kuten piirustukseen, maalaukseen, grafiikkaan, kuvanveistoon, keramiikkaan, sarjakuvaan, valokuvaan, kuvankäsittelyyn ja animaatioon sekä nykytaiteen keinoihin. Myös taiteen historiaa, nykytaidetta ja yleistä kuvakulttuuria käytetään oppaina kohti oppilaan omaa taidesuhdetta.

Työskentely pohjautuu oppilaan havaintoihin, mielikuviin ja mielikuvitukseen, joiden pohjalta oppilasta rohkaistaan kuvalliseen ilmaisuun.

Taiteen tekemisen ilo kasvaa onnistumisista ja uusista elämyksistä



KÄSITYÖKOULU

Käsityökoulun keskeisinä tavoitteina on kokeilla, tutkia ja löytää tietoa, taitoa ja uusia elämyksiä käsillä tekemisen, havainnoinnin ja ryhmässä toimimisen kautta.

Käsityökoulussa tutustutaan eri materiaaleihin ja työtapoihin toiminnallisesti, luovasti ja monipuolisesti.

Oppilas suunnittelee ja valmistaa tuotteita ja teoksia eri lähtökohdista käsin.

Ryhmässä etsitään ideoita eri käsityökulttuureista, ajankohtaisista ilmiöistä ja tehdään yhteistyötä eri taiteenalojen välillä.



TEATTERIKOULU

Teatterikoulussa oppilaille annetaan mahdollisuus tutustua teatteriin taidemuotona ja kehittää omia esiintymis- ja vuorovaikutustaitojaan.

Opiskelu tapahtuu ryhmässä. Oppilaita rohkaistaan eläytymään tarinoiden maailmaan, käyttämään mielikuvitustaan ja ilmaisemaan itseään monin eri tavoin.

Teatteritaiteen opiskelu vaatii sitoutumista, vastuun ottamista ja ryhmätyötaitoja.

Yhteistyötä eri taiteenalojen välillä toteutetaan aktiivisesti. Myös esitysvierailut ovat osa teatteritaiteen opetusta.



SIRKUSKOULU

Sirkustaiteen opinnoissa tutustutaan sirkukseen taidemuotona ja harrastuksena. Opetuksessa painotetaan ryhmässä toimimista, vuorovaikutustaitojen kehittymistä ja harjoittelun pitkäjänteisyyttä.

Opintojen alussa korostuvat motoristen perustaitojen, kuten tasapaino-, liikkumis- ja välineenkäsittelytaitojen harjoittelu sekä itseilmaisu. Sirkusesitysten katsominen on osa opetusta.

Opintojen myöhemmässä vaiheessa oppilas syventää osaamistaan valitsemisissa sirkuslajeissa ja kehittää omaa esiintyjäpersoonansa.

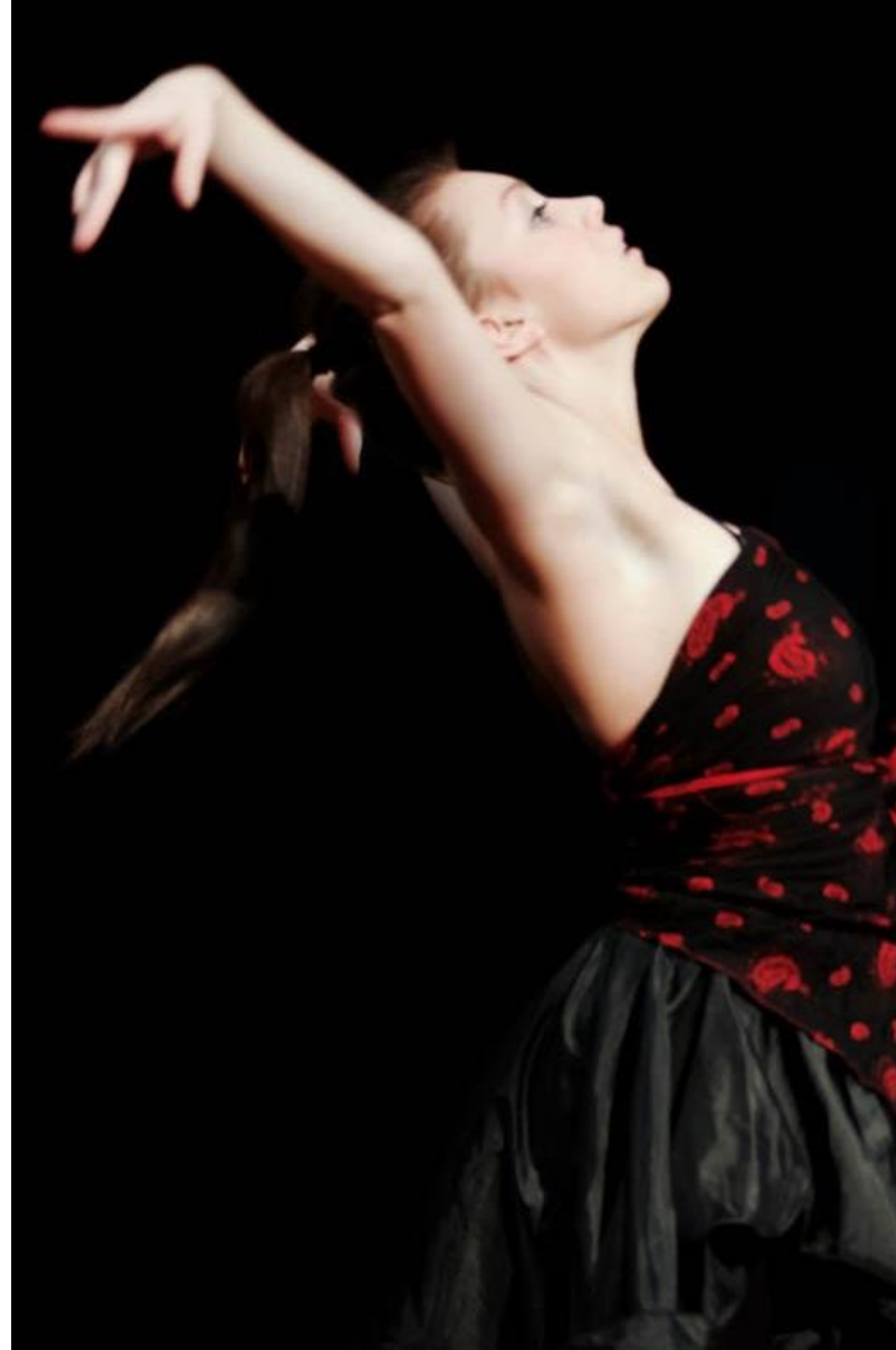


TANSSIKOULU

Tanssin taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tarkoituksena on tuottaa oppilaalle myönteisiä kokemuksia tanssin parissa, kannustaa tanssin harrastamiseen ja tukea liikunnallista ja aktiivista elämäntapaa. Olennaista on tarjota oppilaalle mahdollisuus tanssin ja liikunnan ilon kokemiseen ja löytämiseen.

Opetuksen tavoitteena on tuottaa kokonaisvaltaisia elämyksiä sekä tukea oppilaan kokemusta ja ymmärrystä tanssista fyysisen ja luovan toiminnan kautta. Opintojen aikana syntyvä kokemuksellinen suhde tanssiin luo pohjan tanssin elinikäiselle harrastamiselle.

Opetus kannustaa oppilasta osallistumaan erilaisiin tanssin ja muun taiteen tapahtumiin ja esityksiin myös kuulijana ja katsojana.



OPETUSSUUNNITELMA

Opetushallitus määrittelee taiteen perusopetuksen asetukseen perustuvan opetussuunnitelman pääperiaatteet. Kukin opetuksen järjestäjä muodostaa niiden pohjalta paikallisen opetussuunnitelman.

Kuvataidekoululle, Käsiyökoululle, Teatterikoululle ja Sirkuskoululle on luotu yleisen oppimäärän opetussuunnitelma, jonka pohjalta opinnot jaetaan yhteisiin opintoihin ja perusteita syventäviin teemaopintoihin.

Opetussuunnitelmissamme painottuu monitaiteisuus. Eri taiteenalojen kesken järjestetään kursseja, leirejä ja projekteja.

Taiteen perusopetusta järjestetään pääasiassa 7-19 –vuotiaille lapsille ja nuorille, ja sen lisäksi varhaisiän opetusta esikouluikäisille sekä taiteen perusopetusta aikuisille.

Oppilas voi saada taiteen perusopetuksen päättötodistuksen suoritettuaan hyväksytysti 500 oppituntia.





UUSIA KOHDERYHMIÄ

Varhaisiän opetusta annetaan eskari-ikäisille. Lisäksi on omia ryhmiä alle kouluikäisille lapsille ja heidän isovanhemmilleen. Varhaisiän opetus on leimallisen poikkitaiteellista ja kannustaa leikin kautta luovuuteen ja kokeilemiseen.

Taiteen perusopetusta aikuisille aloitettiin syksyllä 2018 ja sitä toteutetaan kuvataiteessa, käsityötaiteessa ja teatteritaiteessa neljän vuoden opintokokonaisuuksina. Opintoja voi käydä joustavasti oman aikataulunsa mukaan. Ensimmäiset taiteen perusopetuksen kokonaan suorittaneet aikuiset valmistuvat keväällä 2022.

SAAVUTETTAVA TAIDEHARRASTUS -ASENNEMERKKI

Salon kansalaisopisto on sitoutunut Saavutettava taideharrastus -merkin tavoitteisiin. Kyseessä on asennemerkki, joka kertoo toimijan olevan halukas tukemaan kaikkia lapsia taideharrastuksissaan.

Merkin kautta haluamme viestittää, että kaikki lapset ovat tervetulleita toimintaamme. Jos lapsi osallistuakseen tarvitsee erityistä tukea, olemme avoimia keskustelemaan hänen tarpeistaan ja kokeilemaan inklusiota sopivaan ryhmään.

Tavoitteemme on, että jokainen lapsi kokee onnistuvansa toiminnassamme.

Taiteen perusopetuksen kurssit toimivat esteettömissä tiloissa. Toimintaamme pääsee mukaan ilman pääsykokeita. Avustaja, vanhempi tai läheinen aikuinen voi olla lapsen tukena mukana harrastuksessa. Lapsen avustaja pääsee aina maksutta mukaan.

Olemme ehdottomasti kiusaamista vastaan, ja taiteen perusopetuksessa laadimme lukuvuoden alussa ryhmän säännöt yhdessä lasten kanssa. Päivitämme myös opettajiemme valmiuksia kohdata ja toimia erilaisten oppijoiden kanssa.

Toivomme yhteistyötä lapsen huoltajan kanssa. Opistolla on taidealakohtaiset vastuuopettajat, joiden kanssa voi avoimesti ja luottamuksellisesti keskustella lapsen tuen tarpeesta. Voimme yhdessä pohtia, miten voisimme parhaiten tukea lapsen taideharrastusta ja kuinka muokata taideopetuksen käytäntöjä lapsen tarpeiden mukaan.



UUSIA OPETUSMUOTOJA

Peruskurssien lisäksi lähiopetusta voidaan antaa lyhytkurssien, projektien, kiertävien työpajojen, leirien ja yhteisten opintovierailujen muodossa.

Kiertävät kuvataidekoulut toimivat nyt neljättä vuotta Salon keskusta-alueiden ulkopuolella tarjoten taideharrastusta Salon laajalla maaseudulla. Nämä ryhmät toimivat kaksi peräkkäistä lukuvuotta samalla kyläkoululla siirtyen sitten seuraaviin kyliin.

Opintoja toteutaan myös eri taiteenaloja yhdistävinä kursseina.

Kuvataide ja käsityö kuuluvat visuaalisiin taiteisiin. Teatteri ja sirkus kuuluvat esittäviin taiteisiin. Näiden suoritukset voidaan hyväksilukea molempien taiteenalojen päättötodistuksissa.





OPETUKSEN SISÄLTÖJÄ

Oppilaat kokeilevat, harjoittelevat ja soveltavat taiteenalan ilmaisukeinoja moniaistisesti. Opetus tukee oppilaiden ajattelun, taitojen ja monilukutaidon kehittymistä myös taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntämällä. Oppilaita kannustetaan tutustumaan taiteenalaan historiallisesta ja yhteiskunnallisesta näkökulmasta. Pääperiaatteiden rinnalla eri taiteenaloilla korostuvat taidealakohtaiset sisällöt.

Kuvataiteen opetukseen sisältyy: Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot / Omat kuvat / Taiteen maailmat / Visuaalinen ympäristö.

Kädentaidoissa korostuvat sisällölliset teemat ovat: Pukeutuminen / Esine- ja tekstiiliympäristöt / Palveluympäristöt / Rakennetut ja luonnonympäristöt.

Teatteritaiteen opetukseen kuuluvia teemoja ovat: Esiintymis- ja vuorovaikutustaidot / Oma taiteellinen prosessi / Teatteritaide osana yhteiskuntaa.

Sirkustaiteen sisältöjä ovat: Sirkustekniikka / Kehontuntemus ja -hallinta / Sirkustaiteen tuntemus / Ilmaisun ja esiintyminen.



UUSIA TAVOITTEITA

Oppilaan oppimispolku on muodostunut ensisijaiseksi lähtökohdaksi koko opetuksen suunnittelulle. Tavoitteena on elinikäisen taidesuhteen ja kulttuurisen osallisuuden edistäminen.

Oppilaita kannustetaan pohtimaan taiteen merkitystä omassa elämässä sekä vaikuttamaan omaan elinympäristöönsä taiteen keinoin.

Kullakin taiteenalalla tavoitteet liittyvät

- keskeisten menetelmien tuntemiseen ja käyttämiseen oman ilmaisun välineinä
- taiteen tekemisestä nauttimiseen
- itsen, maailman ja ilmiöiden hahmottamiseen taiteen avulla

Yhteisten opintojen tarkoituksena on taiteenalan perustaitojen hankkiminen. Teemaopinnoissa taitoja käytetään oman ilmaisun välineenä opiskelijan oman suuntautumisen mukaan.



ARVIONTIA JA DOKUMENTOINTIA

Dokumentointi on tärkeä osa opetusta ja arvioinnin rooli opetuksen arjen osana korostuu.

Numeroarviointia ei taiteen perusopetuksen yleisessä oppimäärässä edelleenkään käytetä, mutta suullista ja ilmaisullista arviointia annetaan ja opetellaan antamaan monin tavoin.

Jokaiselta oppilaalta tallennetaan vähintään 1-2 dokumenttia vuosittain. Dokumentit voivat olla kuvia prosessista tai valmiista teoksista / esityksistä.

Lisäksi arviointeja voidaan tallettaa oppilaan itse kirjoittamana tai kaverin tai opettajan kirjoittamana. Tavoitteena on, että oppimispolulta tallentuu erilaisia jälkiä, joissa näkyy opetuksen elävyys ja oppilaan läpikulkemia prosesseja.

Huoltajia kannustetaan kiinnittämään erityistä huomiota kuvauslupiin!



RAKKAUDESTA TAITEESEEN

Taiteen perusopetus on tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää taideopetusta. Sitä opettavat pätevät alansa ammattilaiset.

Taiteen perusopetuksen tehtävänä on tarjota oppilaille mahdollisuuksia opiskella taidetta pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti.

Opetuksella edistetään taidesuhteen kehittymistä ja elinikäistä taiteen harrastamista.

Kuvataidekoulu, Käsityökoulu, Teatterikoulu ja Sirkuskoulu luotsaavat ja kannattelevat kaiken ikäisiä oppilaitaan matkalla kohti taiteiden taikamaita!